

(Tien)jarig Frisian Motors opent nieuwe assemblagehal in Bakkeveen

Uitsluitend focussen op Lefferts

2023 is het jaar dat Frisian Motors tien jaar aan de weg timmert met zijn elektrische transporters. Op 7 februari jl. opende de onderneming officieel zijn nieuwe assemblagehal: de derde op rij. Als datum voor een informele open dag kunt u in uw agenda zaterdag 15 april a.s. noteren.

Auteur: Broer de Boer

Tijdens die open dag krijgen afnemers, gebruikers en andere belangstellenden de gelegenheid het hele bedrijf te bezichtigen. 'De nieuwe assemblagehal was broodnodig,' vertelt directeur Theo de Jong. 'Voor de Covid-pandemie produceerden we jaarlijks een honderdtal Leffert-voertuigen; nu ligt dat op circa driehonderd stuks. We zitten in een stroomversnelling. We stellen onze focus bij en daarbij hoort ook een andere bedrijfsaanpak, want we moeten ver vooruitdenken.' Samen met De Jong kijken we terug op tien jaar Frisian Motors. Dit gebeurt in gezelschap van Stefan Stokebrook, commercieel medewerker en Pascal van der Land, marketeer.

Allereerst worden we ervan gewaar dat ondernemer Theo de Jong van huis uit 'elektroman' is in de telecom- en ict-sector en daarmee in 2009 is gestopt. Na een sabbatical trok hij de conclusie dat hij zich op elektrische voertuigen wilde gaan toelagen. Dat gebeurde min of meer vanuit een hobby en op basis van zijn ict- en managementervaring. 'Ik liet als pionier een onderstel van een kleine elektrisch aan-

gedreven tractor uit China komen,' vertelt hij. 'Meteen zag ik dat hieraan veel verbeterd kon worden en ik verving een groot aantal elektrische componenten voor betere. Zo werd die hele tractor door mij aangepast, compleet met nieuw koetswerk. Van een bedrijfsvorm was toen nog steeds geen sprake, maar tijdens de Landbouwkakbeurs Assen in 2011 zagen mijn eerste producten het daglicht. Dat waren een elektrisch prototype van de huidige Leffert-transporter en dus mijn elektrische tractor. Die was de FM-30 genoemd, waaraan de media zeer veel aandacht besteedden. De grote merken leverden toen immers nog geen elektrische zitmaaiers en tractoren.'

Vliegwiel gaat draaien

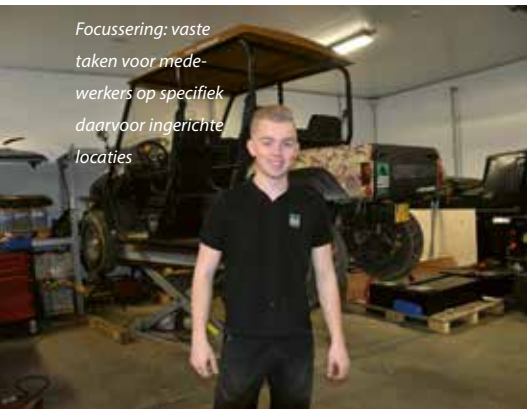
Vanwege de positieve feedback die hij kreeg, gaf De Jong zijn bedrijf definitief gestalte. Mede ook doordat de ondernemer de kans kreeg om tweehonderd elektrische zitmaaiers over te nemen van een Canadese fabrikant die stopte wegens te weinig belangstelling ervoor in Canada. De Jong zag er echter een prima zitmaaier in voor semi-professioneel maaierwerk,

Theo de Jong: 'Frisian Motors zit in een stroomversnelling'

Pascal van der Land: 'Onze engineers selecteren op de wereldmarkt de beste en meest innovatieve onderdelen voor onze producten'

Focusering: vaste taken voor medewerkers op specifiek daarvoor ingerichte locaties

zoals grote tuinen, landgoederen en campings. 'Mede dankzij de door ons doorgevoerde verbeteringen was deze aankoop in drie jaar uitverkocht,' glimlacht De Jong. 'Na 2012 ging het vliegwiel dat mijn bedrijf aanzwengelde, echt draaien. De Rimmert FM-30, zoals we deze zitmaaier gingen noemen, hebben we tot het jaar 2016 onder onze regie in Canada laten bouwen. De assemblage hiervan deden we grotendeels in Bakkeveen. Als Frisian Motors gingen we ook al snel met elektrische transporters aan de slag. In het eerste jaar van ons bestaan bouwden we circa twintig van deze Lefferts, de FM-50's. De onderstellen kwamen en komen nog steeds uit Azië. Dat gebeurt allemaal volgens onze specificaties.'

Aanvankelijk ging het bij de transporters dus om de productie van één type voertuig: de Leffert FM-50. Inmiddels levert Frisian Motors een zevental transportermodellen. Binnen die modellen biedt Frisian Motors verschillende configuraties aan. 'We bouwen alle transporters zelf af en op aanvraag van de klant maken wij ze volledig gebruiksklaar,' voegt Stefan Stokebrook toe. 'Dat kunnen kleine zaken zijn, zoals een stoel, een leuning die net iets anders moet of een ledzwaailamp, tot een complete ombouw, grotere raamvlakken, sterkere motoren of, zoals bijvoorbeeld voor een boomkweker, een zespersoons voertuig waarmee ze ook op de openbare weg kunnen rijden. Sommige opdrachtgevers willen er bijvoorbeeld geen deuren in, anderen stellen daar juist specifieke eisen aan. Circa tachtig procent van alle Lefferts die we afleveren, is nu maatwerk.' Pascal van der Land voegt toe: 'Via een zogenoemde configurator kan een afnemer nu ook alle mogelijkheden ontdekken. Alle onderdelen die we

toepassen, kan de afnemer gerubriceerd per model op onze site terugvinden.'

Focusverlegging

Feitelijk hanteerde De Jong vanaf de bedrijfsstart een vrij conservatief bedrijfsmodel, wat hem veel succes bracht. Hij verduidelijkt: 'Ik zeg altijd: eerst geld verdienen, dan investeren. Vanaf de start heeft de vraag naar Leffert altijd de productie overtroffen. Eén van de oorzaken hiervan is dat we relatief veel tijd van de medewerkers in de ontwikkeling van vernieuwende producten hebben gestoken.' Dit maakte veranderingen noodzakelijk. De Jong heeft sinds kort de focus verlegd naar het uitsluitend produceren van de Leffert-modellen en dit zo veel mogelijk in Friesland. Zijn nieuw in te voeren productiemodel noemt hij met een vakterm 'lean': 'In de praktijk betekent het dat we met dezelfde hoeveelheid medewerkers meer machines gaan produceren. Onze nieuwe aanpak moet ook bijdragen aan de verhoging van de kwaliteit, schaalvergroting en het efficiënter inkopen van de beste en innovatiefste onderdelen,' aldus De Jong.

'We gaan de Leffert-transporters verder perfectioneren. Wat betreft accu's en motoren zijn er nog steeds verbeteringen mogelijk. In de toekomst gaan we de robuustheid verder verbeteren. Daarnaast werken we aan de multifunctionaliteit, het draagvermogen en ook komt er een mogelijkheid om er werktuigen aan te koppelen. We signaleren namelijk dat

'Inmiddels levert Frisian Motors een zevental transportermodellen'

Een Leffert in wording die even geparkeerd is

De nieuwe cabine met een voorraam dat open kan, zoals Stefan Stokebrook laat zien

ook de verhuursector belangstelling toont voor dit (werk)voertuig. Verhuurbedrijven die zo'n transporter in de, tijdelijke, verhuur hebben, stellen vaak andere eisen aan zo'n machine dan een afnemer die er zelf mee werkt. De Leffert, vinden wij, moet vanwege de verhuurmarkt ook bij deze gebruikersgroep passen.'

'We signaleren dat de verhuursector belangstelling toont voor dit (werk)voertuig'

Afscheid genomen

We belichtten in dit vakblad als noviteit van Frisian Motors de Norbert (E-shovel) en de al genoemde Rimmert FM-30 (E-zitmaaier) en de doorontwikkelingen hiervan. Volgens de website zijn ze niet meer leverbaar en bijgeschreven in het geschiedenisboek. De onderdelen zijn overigens nog steeds leverbaar. 'Klopt. We hebben afscheid genomen van deze machines,' verklaart De Jong. 'Ook dat heeft met onze focusverlegging te maken. Grote ondernemingen hebben ondertussen de productie van E-shovels en E-maaiers opgepakt. Daarom hebben wij qua R&D- en marketingbudget de positie van ons bedrijf op de markt heroverwogen. Vaak pakten we juist dergelijke, eenmalige projecten aan. Het zorgde namelijk voor nieuwe inzichten en we konden ons hierdoor nieuwe

expertise eigen maken. Zo werkten we aan speciale projecten, zoals het inrichten van een elektrische aangedreven rolstoelbus en produceerden we Lefferts met laadbakken op maat voor de gemeente Amsterdam. Maar, zo concludeerden we, bij voertuigen die voor stedelijk groenbeheer bestemd zijn, hebben we een aantal geduchte concurrenten. Dergelijke, vaak, eenmalige projecten pakken we voortaan niet meer op. We richten ons voortaan volledig op onze Lefferts en passen daarop onze opgedane kennis toe. Daarmee lopen we een aantal jaren voor op onze concurrentie.'

Exporteren

Frisian Motors sloeg in die tien jaar zijn vleugels behoorlijk uit in Nederland. In veel Europese landen zijn inmiddels enkele Lefferts in gebruik. De onderneming richt zich met de handelservaringen opgedaan op de Nederlandse markt vooral op de Belgische en de Duitse markt. Zeker bij onze oosterburen komen de elektrische voertuigen nu goed op de kaart te staan. Frisian Motors speelt daar behoorlijk op in. Verdeeld over heel Duitsland zijn er nu 25 dealers die de Leffert-transporters aanbieden. Om contacten met dit netwerk te onderhouden heeft de onderneming een accountmanager in dienst genomen die zich uitsluitend op het buitenland richt.

Rondkijken

De productiefaciliteiten bestaan nu uit drie grote hallen van in totaal meer dan 3500 vierkante meter. Een deel van een van deze hallen is ingericht als warehouse voor alle (reserve) onderdelen die het bedrijf in de elektrische

voertuigen toepast. Ze staan keurig opgeslagen op pallets in stellingen tot ongeveer vijf meter hoog. Er is dus een vorkheftruck nodig om de assemblagehallen en de service- en onderhoudsruimtes van de Lefferts te bevoorraden. De nieuwe hal, die onlangs in gebruik is genomen, heeft een oppervlakte van ongeveer 500 vierkante meter. Tijdens de wandeling door het bedrijf vertelt Van der Land dat ze sinds kort de standaardproductie in het bedrijf volledig gescheiden houden van de uitvoering van het maatwerk. 'In het kader van focusering hebben we ook een aparte afdeling gemaakt voor de "complexere" projecten of situaties waarbij forse ingrepen nodig zijn,' licht hij toe.

'Tot voor kort kon elke medewerker hiervoor ingeschakeld worden en liep het werk grotendeels door elkaar heen. Dat gold ook voor de interne bemensing van service en onderhoud aan de machines. Nu hebben medewerkers meer vaste taken op een specifiek daarvoor ingerichte locatie. Op onze drie werkbussen zitten nu doorgaans vaste medewerkers die afnemers op locatie bezoeken voor service en onderhoud. In ons productieproces controleert een collega altijd het constructiewerk of montage van een ander. Dat gebeurt op basis van lijsten die ze moeten aftekenen. De eindcontrole is hierbij in handen van de chef werkplaats. En, nog net als in het begin, selecteren onze engineers op de wereldmarkt nog steeds de beste en de meest innovatieve onderdelen voor onze producten. Af en toe gaan we in gesprek met fabrikanten om aan te geven waar het volgens ons anders of beter kan.'

Ontwikkelingshobby

Ondanks de focusering op de Leffert-productie tracht De Jong zijn ontwikkelingshobby enigszins trouw te blijven. Zo staat er al een nieuw vierwielig Frisian Motor-product als prototype in de nieuwe assemblagehal. Daar komen we in dit vakblad, als de tijd daarvoor rijp is, op terug. Van De Jong mag wel wereldkundig gemaakt worden dat er een échte, hoogwaardige vierpersoonscabine voor de elektrische transporters op komst is. We spreken hier over een van de modellen die de RDW ook toelaat op de openbare weg.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!